משהו במקום פסיכיאטר, במקום יועץ־נישואין, במקום בית־ספר להורים, במקום מצב־רוח מחורבן

טיפול נפשי

כ־21 ברצמבר נסעתי לשבוע ללונדון. שבוע אחד באיזו טריטוריה חוץ־ישראלית מסרר לי את הראש ואת החיים לעוד כמה חודשים.

יום לפני שעזבתי את תל־אביב הגשומה וה־קרה הזהירו אותי כולם (טובי־לב ידועים) שלא כדאי לי לנסוע, כי בלונדון עכשיו קר נורא ושלג וגשם ודיכאון. בהרגלי, לא הקשבתי לאף אחד ושמתי פעמי למקום האיום ההוא, שקיבל אותי בהכרת־תודה, בימים בהירים ויבשים וב־13 מע־לות צלסיוס חמימות. זאת אומרת, בדיוק כשאתם כאן, ידידי היקרים, נרטבתם עד לשד עצמותיכם וערעתם מקור. להזכירכם שוב — צריך אמונה בחיים.

★ ★ ★

ממש כמה שעות אחרי שנחתתי בלונדון הת־רסק מטוס פאן־אם מעל סקוטלנד. כל ערוצי הט־לוויזיה באנגליה — ואני משערת שגם בארץ — היו מלאים בתמונות מהאסון האווירי. חשבתי לעצמי שמישפחתי בארץ דואגת לי מאוד — אווירונים, נמלי־תעופה, טיסות — ניסיתי מיד לטלפן הביתה ולהרגיע אותם. לקח לי שעה להשיג קשר עם הארץ — בטח כולם טילפנו לכולם באותו עניין — וכשסוף־סוף הישגתי קשר ואמרתי להם שהכל בסדר והגעתי בשלום, הם מאוד התפלאו למה בכלל טרחתי לטלפן. „את הרי טסת באל־על ללונדון ולא בפאן־אם מלונדון, אז למה שנדאג?"

גם כן מישפחה. גם כשיש להם הזדמנות, הם לא דואגים.

★ ★ ★

א־פרופו טלוויזיה אנגלית נהדרת, שלוש פעמים יצא לי ליהנות ממנה במשך השבוע הזה. בפעם הראשונה ראיתי שני פרקים מתוך מישפ־חת קומבי (כבר הציגו אותם בארץ לפני כמה חודשים). למחרת ראיתי פרק מתוך הנהלה בלחץ, גם כן כבר הוצג בארץ. אחריו היה סרט ארוך להב משונן. שגם אותו ראיתי בקולנוע או בטלוויזיה.

ובבוקר חג־המולד, כשכולם בבית, הם הראו, כנראה, את מה שהעם (האנגלי) באמת רוצה לר־אות. זאת אומרת, דיון מעמיק, בהשתתפות אופ־נאים, עיתונאים ושני מנחים, בבעייה הקרדי־נאלית מי לבוש יותר טוב, ליידי דיאנה או ליידי שרה הג'ינג'ית. הדיון כמובן כלל הרבה מובאות מצולמות על הרגלי־הלבוש של השתיים, בתו־ספת הערות מעמיקות ורציניות של המומחים שהשתתפו בדיון.

אגב, אתם למשל ידעתם שהליידי דיאנה מש־תמשת בבושם פנשה? הבושם קיבל את רשיון העבירו את מיסת חג־המולד מתוך כנסיית קובנטרי, וזה כלל כמה רבנים (מהסוג הנוצרי) שפיטפטו דברים דתיים וחסרי־עניין, אבל מיד אחריהם הופיעו שלוש מקהלות ששרו שירי־דת משגעים. זה היה במיסגרת שידורי־הדת. במיסגרת הבידור לחג הציגו בליל חג־המולד את הסרט כוך על הנו של שלום עליכם עם השחקן חיים טופול. תגידו, אין להם גיבורים משלהם?

★ ★ ★

ומאוחר בלילה, אחרי הטלוויזיה, הבן־אדם הרי לא יכול להירדם בלי לראות לנגד עיניו כמה מילים עבריות. איזה מזל שהייתי בבית של דוברי־עברית ויכולתי למצוא את קופסה שחורה של עמוס עוז. מה שלא מספיקים לקרוא בארץ, תמיד אפשר לקרוא בחוץ־לארץ. תודה לך לונדון על שסיפקת לי ספרות עברית.

★ ★ ★

מתוך שיבעה ימים ששהיתי בלונדון היו שלושה וחצי ימי־חג. חצי יום ערב חג־המולד, למחרת חג־המולד, ומיד אחריו בוקסינג־דיי (חג שבו פותחים את המתנות שקיבלו בחג המולד — רק אנגלים יכולים להתאפק יום לפתוח מתנות), ומיד אחרי הבוקסינג־דיי מגיע הבנק־הולידיי, שעד לכתיבת שורות אלה לא הצלחתי לברר את מי הוא מקדש ולמה הוא נועד. שלושה וחצי ימים קונטרה אחרי מילחמת־ששת־הימים, נסענו לקנ־טרי לבקר חברים של חברים שיש להם בית ואחו־זה ויער ענק וסוסים וכלבים ומה שהם אוהבים בחיים זה לצוד פסיונים או ציפורים אחרות.

אכלנו ארוחה מסורתית של חג־המולד, כלומר תרנגול הודו אפוי בתוספת תפוחי־אדמה ואפונה ירוקה (בלי סלט, כמובן). אחר־כך טעמתי סוף־סוף את הכריסמס־פודינג, ותאמינו לי שאפשר לחיות אפילו פעמיים מבלי לטעום את הדבר הזה.

אחר כך ישבנו ליד האח הבוערת ושתינו שרי (אולי זה היה שרי), וכאילו היה נהדר, אבל פתאום התחוור לי שכל הדברים הנהדרים הללו זה בש־ביל אנגלים ואנחנו, אלה מהים־התיכון, היינו מתים משיעמום אחרי יומיים, מהפסטוריליה הנור־אית הזאת או מחוסר אדרנלין בדם.

אגב, בזמן ארוחת־הצהריים הזאת פתאום כולם קמו מן השולחן ורצו לעבר חדר הטלוויזיה, כי חברים, ולכן החלטתי להיות מנומסת כמו האנג־לים, ולחכות בתור. ככה יצא לי לראות איך המל־צריות הלבושות תחרה מזרזות בעדינות תקיפה את האורחים שכבר גמרו לאכול ולשתות, וסתם החליטו לבזבז עוד כמה דקות על סיגריה או פיטפוט.

והאנגלים — גם לעניין הזה הראו סבלנות. הייתי רוצה לראות מה יעשה אורח ישראלי למלצר שינסה לזרז אותו. ואגב, בצדק גמור.

ואם מדברים על אוכל, למה לעזאזל אין אצלנו המאכל היחידי שבגללו כדאי לאכול באנגליה — תפוח־אדמה אפוי בתוספת רטבים שונים ועם גבינה צהובה וחמאה?

★ ★ ★

וקניות? איך אני אגמור רשימה על שבוע בלונדון מבלי להזכיר קניות? סיכום השבוע שלי הוא שאי־אפשר לקנות בלונדון, וגם לא כדאי. אי־אפשר, כי אחרי חג־המולד אמנם מורידים את המחירים, אבל בגלל זה בדיוק נכנסים לכל חנות שני מיליון איש, ומסתובבים לך בין הרגליים, ולא נותנים לראות כלום, וכמובן שאי־אפשר למ־דוד, והתור בקופה ארוך כאורך חצי גלות לפחות וכל זה, כשהמחירים בדיוק אותו הדבר כמו בארץ. וזה במיקרה שבארץ אתה לא יודע איפה אפשר לקנות בזול, ומי לא יודע?

ובכלל המחירים שלהם מאוד משונים. בחנות אחת מצאתי צינצנות ריבה קטנות ונחמדות שכל אחת מהן עלתה 22 פני. ממש ליד הצינצנות הבודדות עמדה קופסת קרטון ובה שלוש צינצנות ביחד. בן־אדם מארץ ישראל מיד חושב שאם אחת עולה 22 פני, זה סימן ששלוש צינצנות ביחד יעלו פחות מ־66 פני. האנגלים לא חושבים ככה, כנראה. עובדה. אצלם שלוש צינצנות עולות 1.25 לירות. אנגלים.

עשיתי סיבוב בחנות אחת גדולה, כי הרי בלי מתנות לא נותנים לחזור הביתה. ככה גיליתי את השיגעון האחרון באנגליה. טלפון כאילו. זאת אומרת חתיכת פלסטיק שנראית כמו טלפון למכונית. על האריזה כתוב: „האם אתה יכול להרשות לעצמך שיידעו שאין לך טלפון באוטו?" אז מי אמר לכם שאת השמוקיות המציאו בארץ? גם זה תוצרת חוץ, רבותי.

חברתי אלינוער, שהיתה איתי בלונדון, מוצי־אה על בגדים הרבה פחות כסף ממני ובכל זאת היא נראית תמיד כמו מיליון דולר, ואני נראית כמו שלושה שקלים. אז לפני שיצאתי לקניות נתנה לי חברתי אלינוער הרצאה חשובה בענייני לבוש. היא הסבירה שבגד טוב אחד יכול לשמש אותי במשך הרבה שנים, ולכן, בחשבון סופי, גם אם הבגד יקר מאוד הוא יוצא זול יותר מהשמטס שאני נוהגת לקנות. צודקת, מה יש לדבר?

שמעתי את ההרצאה שלה, השתכנעתי ומיד יצאתי לרחובות וקניתי לעצמי את השמטה הרא־שון שבו פגשתי. איזו שימלה זולה ואיזומה שלעו־לם לא אלבש. הרגלים של עשרות שנים לא מוח־קים בהרצאה אחת, אז שוב היא נראית כמו מיליון דולר ואני כמו עודף, לעזאזל.

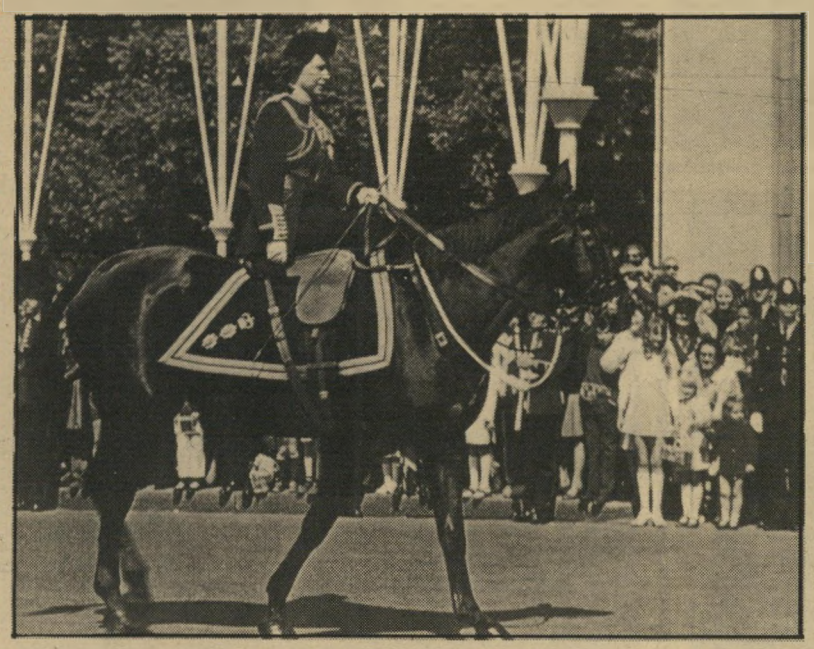

המלכה אליזבת השניה על סוסה
— לא נותנים לחזור הביתה!

הטלוויזיה שידרה את נאום המלכה. המלכה אמרה שהיא מאחלת לכולם חג־שמח ושנה טובה. וגם אמרה שזה נורא מה שקרה למטוס פאן־אם ולכל 270 ההרוגים, וכמה היא מצטערת וכמה ליבה עם מישפחות הקורבנות, וכמה זה נורא הטרור בעו־לם.

אני במקומה הייתי מתקשרת עם אורי סלע, שיתחיל לכתוב לה את הנאומים — הוא באמת יותר מוצלח ממנה. THINK ABOUT IT. DEAR QUEEN!

★ ★ ★

קבעתי פגישה עם חברה בקפה רישון בית־קפה מצחיק שיש בו מלצריות לבושות בתחרות ובכובעים מצחיקים ויש גם עוגות ועוגיות וממ־תקים מכל מיני סוגים. כשהגעתי, מצאתי שבית־הקפה מלא עד אפס מקום, ו־20 איש עומדים ומחכים בסבלנות בתור.

לא יכולתי לבצע נסיגה, כי קבעתי שם עם

אוניית־מילחמה מתחת ל„גשר הטאואר"
בלי מחנות —

רצופים שכל החנויות, כולל חנויות־המזון סגו־רות. ואצלם, הרי אין חרדים בממשלה ואין חוקי *רבנות.*

★ ★ ★

בחג־המולד עצמו, כשלונדון נראתה כמו